

**Rechtbank Arnhem
Sector strafrecht
Militaire Kamer**

Parketnummer : 05/083084-01
Datum zitting : 18 maart 2002
Datum uitspraak : 29 maart 2002

VERKORT VONNIS

TEGENSPRAAK

**VERBOD/EMBARGO OP PUBLICATIE
VAN ACHTERNAMEN VAN PARTIJEN,
VERDACHTEN, SLACHTOFFERS EN
GETUIGEN**

in de zaak van

de officier van justitie in het arrondissement Arnhem

tegen

naam
geboren op
adres
plaats
stand/rang
nr

: sergeant der eerste klasse

Raadsman: mr. B.D.W. Martens, advocaat te 's-Gravenhage

1. De inhoud van de tenlastelegging

Aan verdachte is tenlastegelegd dat:

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode gelegen van 9 augustus 1999 tot en met 31 juli 2000, te of nabij Ermelo en/of Amsterdam en/of Almere, althans in Nederland, terwijl hij als ambtenaar (militair in de rang van sergeant 1) was aangesteld in de functie van Instructeur Algemene Militaire Opleiding bij het Schoolbataljon Centraal van de Koninklijke Landmacht, (teikens) ontucht heeft gepleegd met soldaat [REDACTED] en/of soldaat [REDACTED], welke perso(o)n(en) als leerling(en) van het Schoolbataljon Centraal aan zijn, verdachtes, gezag waren/was onderworpen en/of aan zijn waakzaamheid waren/was toevertrouwd en/of aanbevolen, welke ontucht bestond uit het (tong)zoenen van/met voornoemde [REDACTED] en/of [REDACTED] en/of uit het hebben van geslachtsgemeenschap met die [REDACTED] en/of [REDACTED] en/of uit het strelen van het lichaam van die [REDACTED] en/of uit het beffen van de vagina van die [REDACTED] en/of uit het laten pijpen door voornoemde [REDACTED]

Voor zover er in de tenlastelegging kennelijke taal- en/of schrijffouten voorkomen, zijn die fouten verbeterd. Verdachte is daardoor niet in zijn verdediging geschaad.

2. Het onderzoek ter terechtzitting

De zaak is laatstelijk op 18 maart 2002 ter terechtzitting onderzocht. Daarbij is verdachte verschenen. Verdachte is op 18 maart 2002 bijgestaan door mr. B.D.W. Martens, advocaat te 's-Gravenhage, en op 19 maart 2002 door mr. M.J. van Basten Batenburg, advocaat te 's-Gravenhage.

De officier van justitie heeft geëist dat verdachte ter zake van het tenlastegelegde zal worden veroordeeld tot: een militaire detentie voor de duur van 2 weken geheel voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaren met aftrek van de tijd in verzekering doorgebracht, en voorts tot een geldboete ten bedrage van € 500,-, bij gebreke van betaling en van verhaal te vervangen door 10 dagen hechtenis onvoorwaardelijk.

Verdachte en zijn raadsman hebben het woord ter verdediging gevoerd.

3. De beslissing inzake het bewijs

De militaire kamer acht wettig en overtuigend bewezen dat verdachte het tenlastegelegde heeft begaan, met dien verstande dat bewezen wordt geacht dat:

hij ~~op een of meer tijdstippen in of omstreeks~~ de periode gelegen van 9 augustus 1999 tot en met 31 juli 2000, te of nabij Ermelo en/of Amsterdam en/of Almere, ~~elkens in Nederland~~, terwijl hij als ambtenaar (militair in de rang van sergeant 1) was aangesteld in de functie van Instructeur Algemene Militaire Opleiding bij het Schoolbataljon Centraal van de Koninklijke Landmacht, ~~(telkens)~~ ontucht heeft gepleegd met soldaat ~~_____~~ en/of soldaat ~~_____~~, welke perso(en)n(en) als leerling(en) van het Schoolbataljon Centraal aan zijn, verdachtes, gezag waren/was onderworpen en/of aan zijn waakzaamheid waren/was toevertrouwd en/of aanbevolen, welke ontucht bestond uit het (s)ong)zoenen van/met voornoemde ~~_____~~ en/of ~~_____~~ en/of uit het hebben van geslachtsgemeenschap met die ~~_____~~ en/of ~~_____~~ en/of uit het strelen van het lichaam van die ~~_____~~ en/of uit het beffen van de vagina van die ~~_____~~ en/of uit het laten pijpen door voornoemde ~~_____~~

Artikel 249, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht ziet op de bescherming van personen die aan het gezag van een (militair) ambtenaar zijn onderworpen tegen het plegen van ontuchtige handelingen door deze laatste.

De krijgsmacht, waarvan de Koninklijke Landmacht een onderdeel vormt, is belast met bijzondere overheidstaken. Aan militairen worden andere eisen gesteld dan aan burgers. De krijgsmacht is niet alleen een werkverband, maar ook een leefgemeenschap en niet in alle opzichten vergelijkbaar met de burgermaatschappij. Er is sprake van een hiërarchische bevelsstructuur. Disciplinede en gehoorzaamheid zijn onontbeerlijk. Daarzonder kan de krijgsmacht niet functioneren. Er wordt gewerkt in een strikt hiërarchische organisatie, onderverdeeld in niveaus die in principe op rang zijn gebaseerd. De militair wordt opgeleid en geconditioneerd om aan soms zeer vergaande bevelen te gehoorzamen. Gehoorzaamheid aan gezag wordt te allen tijde geëist en zondig afgedwongen. Gezag binnen de krijgsmacht is echter niet uitsluitend gebaseerd op de rangverhouding tussen meerdere — mindere (artikel 67 lid 1 en 2 Wetboek van Militair Strafrecht) maar kan ook voortvloeien uit het vervullen van een bepaalde functie (artikel 67 lid 3 Wetboek van Militair Strafrecht). De militaire instructeur ontleent zijn welhaast volstrekte gezag jegens een leerling bij uitstek zowel aan zijn rang als aan zijn functie. Zolang een leerling bij het Schoolbataljon is geplaatst en ongeacht de modules die de leerling tijdens de opleiding volgt behoort het tot de taak van de instructeur om een leerling te

onderrichten in de grondbeginselen en vaardigheden van het militaire bedrijf in de ruimste zin des woords.

De aard en strekking van het militaire (straf- en tucht)recht brengt met zich mede dat de functionaliteit in de gezagsverhouding zich niet uitsluitend tot de werkzaamheden beperkt, maar zich ook verder uitstrekt in het kader van onder meer begeleiding en personeelszorgaspecten. De hiervoor bedoelde geformaliseerde en functionele relatie eindigt eerst door plaatsing van de leerling op functie na de opleiding bij de zogenaamde gebruikende eenheid waarvoor de leerling is opgeleid; dit is bij formele plaatsing buiten het Schoolbataljon. Het voren overwogene leidt tot de conclusie dat de in de bewezenverklaring vermelde personen aan verdachtes gezag waren onderworpen.

In de gegeven situatie zijn de aan verdachte verweten en bewezen verklaarde gedragingen aan te merken als ontucht.

Hetgeen verdachte meer of anders is tenlastegelegd is niet bewezen. Verdachte moet daarvan worden vrijgesproken.

De beslissing dat verdachte het bewezenverklaarde heeft begaan, is gegrond op de feiten en omstandigheden die in de bewijsmiddelen zijn vervat.

De bewijsmiddelen zullen worden uitgewerkt in die gevallen waarin de wet aanvulling van het vonnis vereist en zullen dan in een aan dit vonnis te hechten bijlage worden opgenomen.

4. De strafbaarheid van het bewezenverklaarde

Het bewezenverklaarde levert op:

als ambtenaar ontucht plegen met een persoon aan zijn gezag onderworpen,

voorzien en strafbaar gesteld bij artikel 249, tweede lid aanhef en onder 1° juncto eerste lid van het Wetboek van Strafrecht, meermalen gepleegd.

De feiten zijn strafbaar.

5. De strafbaarheid van verdachte

Er is geen omstandigheid of feit aannemelijk geworden waardoor de strafbaarheid van verdachte wordt opgeheven of uitgesloten. Verdachte is dus strafbaar.

6. De motivering van de sanctie(s)

Bij de beslissing over de straf heeft de rechtbank rekening gehouden met:

- de aard en de ernst van het bewezenverklaarde en de omstandigheden waaronder dit is begaan;
- de persoon en de persoonlijke en financiële omstandigheden van verdachte, waarbij onder meer is gelet op:
het uittreksel uit het algemeen documentatieregister betreffende verdachte, gedateerd 26 april 2001.

Meer in het bijzonder heeft de militaire kamer nog het volgende in aanmerking genomen.

De verdachte heeft zich als instructeur bij het Schoolbataljon Centraal schuldig gemaakt aan ontucht met leerlingen die aan zijn gezag waren onderworpen. Zijn zaak staat niet op zich. Gelijktijdig met de verdachte hebben nog negen voormalige instructeurs van het Schoolbataljon Centraal voor de militaire kamer van deze rechtbank terechtstaan op verdenking van ontucht met leerlingen in grotendeels dezelfde periode. Ook in hun gevallen is de militaire kamer tot een bewezenverklaring gekomen. In de periode waarin een en ander zich afspeelde was in de kring van de verdachte en de andere hiervoor genoemde instructeurs sprake van een onfrisse cultuur die mede kon ontstaan en blijven bestaan omdat de leiding van het Schoolbataljon door de betrokken instructeurs zo veel mogelijk onwetend werd gehouden van relaties tussen instructeurs en leerlingen. In veel gevallen ook lijkt sprake van calculerend gedrag.

De bewezen verklaarde ontucht is gepleegd ten aanzien van jonge vrouwen, meisjes veeleer, die er voor hadden gekozen om bij de Koninklijke Landmacht te worden opgeleid tot soldaat. Feitelijk betekende dit dat zij voor de opleiding werden toevertrouwd aan de zorg van het Schoolbataljon en daar waren onderworpen aan de geldende hiërarchische verhoudingen. De onderofficieren/instructeurs waren belast met het geven van die opleiding en zij waren militaire meerdere in rang. In die positie hadden zij een voorbeeldfunctie. Daarbij waren zij zonder uitzondering ouder dan hun leerlingen.

De verdachte moet derhalve een groot overwicht hebben gehad op de leerling-soldaten waarmee hij ontucht heeft gepleegd. Dit overwicht moet des te groter zijn geweest in het geval van soldaat [REDACTED] die in de periode van de ten aanzien van haar bewezen verklaarde ontucht geplaatst was bij het Remedial peloton van de E-compagnie.

Ook in wijder verband heeft de verdachte zijn voorbeeldfunctie niet waargemaakt, het vertrouwen in het gezag aangetast, hetgeen nadelig is voor de dienst en hij heeft hierdoor het aanzien van zijn werkgever de Koninklijke Landmacht schade berokkend.

Uit het onderzoek ter terechtzitting is de militaire kamer voorts gebleken dat verdachte er geen blijk van geeft het laakbare van zijn handelwijze in te zien en ook dit rekent zij de verdachte aan.

Als strafverminderend heeft de militaire kamer in aanmerking genomen dat de verdachte naar aanleiding van het onderzoek naar de feiten waarvoor hij heeft terechtgestaan is geschorst in zijn functie en dat er, voor zover de militaire kamer bekend is, geen sprake is van nieuwe strafbare feiten. Bovendien gaat de militaire kamer er van uit dat de publiciteit waarmee de zaak tegen de verdachte is omgeven een zekere belasting voor hem met zich brengt.

Gelet op al hetgeen hiervoor is overwogen en op de persoon en omstandigheden van de verdachte is de militaire kamer van oordeel dat voor de afdoening van de zaak een voorwaardelijke militaire detentie en een geldboete is aangewezen. In het feit dat de militaire kamer een enkel feit minder bewezen acht dan de officier van justitie ziet zij, het geheel van de bewezen verklaarde feiten overziende, geen aanleiding een lagere straf op te leggen dan geëist.

De voorwaardelijke militaire detentie dient als waarschuwing voor de verdachte om zich voortaan van het plegen van delicten te onthouden.

7. De toegepaste wettelijke bepalingen

De beslissing is, behalve de hiervoor genoemde wettelijke voorschriften, gegrond op de artikelen 14a, 14b, 14c, 23, 24, 24a, 24c, 27, 57 en 91 van het Wetboek van Strafrecht en op artikel 11 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

8. De beslissing

De militaire kamer, rechtdoende:

Verklaart bewezen dat verdachte het tenlastegelegde, zoals vermeld onder punt 3, heeft begaan.

Verklaart niet bewezen hetgeen verdachte meer of anders is tenlastegelegd dan hierboven bewezen is verklaard en spreekt verdachte daarvan vrij.

Verstaat dat het aldus bewezenverklaarde oplevert de strafbare feiten zoals vermeld onder punt 4.

Verklaart verdachte hiervoor strafbaar.

Veroordeelt verdachte wegens het bewezenverklaarde tot:

A. een militaire detentie voor de duur van TWEE (2) WEKEN.

Bepaalt dat deze militaire detentie niet zal worden tenuitvoergelegd, tenzij de rechter later anders mocht gelasten. De militaire kamer stelt een proeftijd vast van twee (2) jaren. De tenuitvoerlegging kan worden gelast indien de veroordeelde zich voor het einde van de proeftijd heeft schuldig gemaakt aan een strafbaar feit.

Beveelt overeenkomstig het bepaalde in artikel 27 van het Wetboek van Strafrecht dat de tijd, door de veroordeelde voor de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in verzekering doorgebracht, geheel in mindering wordt gebracht.

B. betaling van een geldboete ten bedrage van € 500,- (vijfhonderd euro), bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door hechtenis voor de duur van 10 dagen.

Bepaalt dat de geldboete kan worden betaald in 5 éénmaandelijke termijnen van elk € 100,-.

Aldus gewezen door:

**mr. B.N. Crol, vice-president als
mr. A. van Waarden,
luitenant-kolonel mr. A.M. van Gorp,
in tegenwoordigheid van J.L. de Vos,**

**voorzitter,
rechter,
militair lid,
griffier.**

**en uitgesproken ter openbare terechtzitting van deze rechtbank op
29 maart 2002.**

**Mr. Van Waarden voornoemd is buiten staat dit vonnis mede te
ondertekenen.**

